

Talousarvion 2020 valmistelu

171/02.02.00/2019

SOTEV 04.09.2019 § 47

Lisätiedot:

sosiaali- ja terveystieteiden johtaja Ulla Tikkanen, puh. 050 355 3246
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kuntalain mukaan valtuuston tulee vuoden loppuun mennessä hyväksyä kunnan talousarvio seuraavaksi kalenterivuodeksi. Samanaikaisesti valtuusto hyväksyy vähintään kolmea seuraavaa vuotta koskevan suunnittelukauden taloussuunnitelman. Talousarvio on tämän kauden ensimmäinen vuosi. Taloussuunnitelman ja talousarvion valmistelusta vastaa kaupungin hallitus.

Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuusto päättää kunnan tulo- ja kiinteistöveroprosenteista. Ne tulee ilmoittaa verohallinnolle marraskuun puolivälin tienoilla.

Toimialat laativat talousarvion valmistelun yhteydessä henkilöstömitoituksen kehitystä koskevan arvion (henkilöstösuunnitelman) suunnittelukaudelle ml. mahdollisten eläköitymisten vaikutukset mitoitukseen. Kaupungin toiminnot tulee järjestää siten, että kaupungin henkilöstön kokonaislukumäärä ei kasva 2019–2021, ellei voida osoittaa, että palvelutarve edellyttää sitä.

Taloussuunnitelman yhteydessä laaditaan investointiohjelma vuosille 2019–2023. Investointiohjelmaa tullaan tarkastelemaan erikseen.

Talousarvion yhteydessä valtuusto hyväksyy myös kaupungin kehittämissuunnitelman, joka perustuu valtuuston 12.3.2018 hyväksymään Kauniaisten kaupunkistrategiaan vuosille 2018–2022. Vuosittaiset mitattavat tavoitteet asetetaan kunkin vuoden talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Toimialat työstävät ja tarkentavat talousarviovuoden tavoitteitaan em. pohjalta.

Toimintaympäristö

Sosiaali- ja terveystoimessa lähivuosia leimaa edelleen muutos. Uusimaa 2019 -hankkeen jälkeen Uudellamaalla pidetään viiden alueen mallin pohjautuvaa kuntapohjaista yhteistyötä hyvänä lähtökohtana sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamiselle. Uusimaa 2019 -hankkeen jälkeen jatkuva verkostoyhteistyö on vapaaehtoista ja yhteiseen tahtotilaan perustuvaa työtä, jossa kehitettäisiin yhteisiä ratkaisuja valikoituihin osa-alueisiin, kuten palveluseteliverkoston työ (suun th, kotihoito, henkilökohtainen budjetti) ja erikoissairaanhoidon ohjaus. Muutospaineita liittyy paitsi sote-palvelujen järjestämistapaan, myös asiakkaiden monimuotoisiin tarpeisiin, väestön ikääntymiseen ja monikulttuuristumiseen sekä digitalisaation tuomien mahdollisuuksien käyttöönottoon. Tämä edellyttää uuden oppimista ja toimintakulttuurin muutosta. Sote-muutosvaiheessa on tärkeää erottautua muista

toimijoista mm. vahvistamalla ketterän oppimisen taitoja, systeemiajattelua sekä uusia toimintatapoja ja henkilöstön hyvinvointia tukevia rakenteita.

Merkittävä henkilöstöön ja asiakastyöhön heijastuva muutos on Apotti-asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöönotto marraskuussa 2020. Tiiviimpi valmistautuminen siihen alkaa jo syksyllä 2019.

Palvelutarpeeseen vaikuttaa ikärakenteen muutokset, väestön määrä ja terveysaseman palvelujen käyttäjäksi kirjautuneet muun paikkakuntalaiset. Käyttäjien määrä on lisääntynyt 16 henkilöllä/ kk ja tällä hetkellä Kauniaisten terveyskeskukseen on kirjautunut noin 1550 henkilöä. Myös lisääntynyt ulkopaikkakuntalaisten koululaisten määrä näkyy lisääntyneenä terveydenhuollon ja suun terveydenhuollon palvelutarpeena. Tavoitteena on, että tulevaisuudessakin Kauniaisten sote-palvelut näyttäytyvät kiinnostavina.

Palvelujen virtaviivaistaminen digitaalisten palvelujen avulla, hoitopolkujen selkiyttäminen Leanin avulla sekä Lean-periaatteisiin perustuva johtaminen kaikissa yksiköissä on keino lisätä sekä palvelujen saatavuutta että tuottavuutta. Palveluohjaus, monialainen yhteistyö ja palvelujen integrointi lisäävät asiakaslähtöisyyttä ja tukevat tavoitetta kohdentaa resursseja entistä tarveperusteisemmin ja lisäävät palvelujen vaikuttavuutta.

Kaupunkistrategia 2018–2022 ja sosiaali- ja terveystoimi

Toimialan visio on tehdä asioita uudella tavalla asiakkaan ja kuntalaisen hyväksi sekä olla pääkaupunkiseudun sote-kentässä ketterä, uudistuva ja tehokas toimija. Sosiaali- ja terveystoimen näkökulmasta keskeisiä kaupungin strategisia linjauksia ovat ”Kuntalainen keskiössä”, ”Fiksun toiminnan, talouden ja yhteistyön Kauniainen” sekä ”Elinvoimainen kaupunki”. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja terveyserojen kaventaminen sekä monialainen yhteistyö ovat läpileikkaavia näkökulmia kaikessa toiminnassa. Toteutamme kaupunkistrategiaa ja siinä asetettuja tavoitteita yhdessä muiden toimialojen kanssa.

Ohjaamme toimintaa ja etenemme määrittelemämme vision suuntaan ja kohti tavoitetta erottautua muista sote-toimijoista seuraamalla talousarvion sitovien toiminnallisten tavoitteiden, muiden kaupunkistrategiaa toteuttavien ja määrällisten tavoitteiden toteutumista.

Asiakaslähtöisyys (Kuntalainen keskiössä): Osallisuuden ja asiakastyytyväisyyden lisääminen ja palvelujen saatavuus

Toiminnallinen kyvykkyys (Fiksun toiminnan, talouden ja yhteistyön Kauniainen): Toimintakulttuurin muutoksen tukeminen ja digitaalisuuden hyödyntäminen

Ihmisten johtaminen (Fiksun toiminnan, talouden ja yhteistyön Kauniainen): Ketterä oppiminen, yhteistyön kehittäminen ja valmentava esimiestyö
Vaikuttavuus ja laatu: Hyvinvoiva väestö ja hyvä maine palveluntuottajana

Jokaisella kehittämisalueella tavoitteiden toteuttamista tukee johtamismalli, jonka perustana ovat yhteinen työ ja asiakkuudet, oppimisketteryys ja val-

mentava johtaminen.

Henkilöstö

Sosiaalipalveluissa tehtiin lastensuojelutyön lisääntymisen vuoksi lisäys vuoden 2019 henkilöstösuunnitelmaan palkkaamalla sosiaalityöntekijä määräaikaiseen työsuhteeseen 1.5.19 alkaen ja työsuhteen jatkaminen on perusteltu edelleen, 1.4.2020 alkaen vuoden määräajaksi. Ratkaisun avulla normaalin työajan puitteissa on pystytty noudattamaan selvitysten määräaikoja, turvaamaan kaksikieliset palvelut ja parantamaan työhyvinvointia. Toimialalla on syksyllä 2019 yhteensä 150 vakanssia.

Villa Bredan henkilöstörakennetta ja määrää on arvioitu 2019 aikana. Vanhuspalveluissa vastaavan laitoshuoltajan pilottista saatiin hyviä kokemuksia. Hän on vastannut mm. työvuorosuunnittelusta ja laadun valvonnasta ja osaamisen varmistamisesta. Lisäksi hän on sijaistanut henkilökuntaa lähes jokaisessa työvuorossa. Kokeilun perusteella esitetään vakanssin vakinaistamista. Kaupungin linjauksen mukaisesti luovutettiin Villa Bredan palvelukeskuksen laitoshuollon ostopalveluista, mikä korvattaisiin omalla työntekijällä.

Neuvonnan ja ohjauksen tarve on lisääntynyt kotihoidossa ja hoivayksiköissä mm. lisääntyneiden intervalliasiakkaiden takia, minkä vuoksi sosiaaliohjaajan työnkuvaa on kehitetty vuoden aikana ja arvioitu olevan kahden, puolet työajasta hoivatyötä tekevän sosiaaliohjaajan tarve. Laitosmiehen nimike on vanhentunut, joten vakanssi esitetään muutettavaksi tehtävää paremmin kuvaavaksi palvelukuljettajaksi.

Villa Bredan ja kotihoidon lääkäripalvelut ja terveysaseman muistipoliklinikka on hoidettu 2019 ostopalvelulääkärien avulla, mutta vuonna 2020 on tavoitteena saada oma geriatri hoitamaan vakanssia, joka on ollut 2019 täyttämättä.

Koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon resurssitilanne ei pysty vastaamaan tämän hetken tarpeisiin. Yksi kouluterveydenhoitaja, jonka työ kohdentuisi sekä suomen- että ruotsinkielisiin kouluihin, korjaisi tilanteen. Osittain koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoon kohdentuisi myös koulutusvirkaan valitun lääkärin resurssi, johon resursoitaisiin vuonna 2020 kokoaikaisesti.

Suun terveydenhuollossa ei ole henkilöstömuutoksia vuonna 2020.

Apotin käyttöönotto ajoittuu loka-marraskuulle, mutta siihen valmistautumiseen tarvitaan merkittävä määrä henkilöstöä. Koska tietojärjestelmän käyttöönoton yhteydessä tarvittava henkilöstölisäys on määräaikainen ja kertaluonteinen menoerä, varataan siihen määräraha investointipuolelle.

Talous

Sosiaali- ja terveystoimen talousarvio kasvaa vuoden 2019 talousarvioon nähden noin 150 000 euroa, eli vajaan 1,0 %. Toimialan toiminnassa ei ennusteta vuodelle 2020 erityisen merkittäviä taloudellisia muutoksia. Vanhuspalvelujen rakennemuutoksen vaikutukset ovat vuoden 2019 aikana olleet oletetun suuruiset ja palvelujen kustannusten odotetaan jatkuvan sa-

malla tasolla myös vuonna 2020.

Toimialalle esitetään henkilöstösuunnitelmassa joitakin uusia vakansseja, joista aiheutuvat muutokset on huomioitu käyttötalousosassa. Myös Apotti-järjestelmään käyttöönottoon liittyviä vaikutuksia on huomioitu henkilöstösuunnitelmassa, käyttötalous- sekä investointiosassa.

Sosiaali- ja terveystoimen valiokunta käsittelee talousarviota syyskuun kokouksissaan.

INVESTOINNIT:

Apotin käyttöönottoa varten esitetään investointimäärärahan varaamista sijaitsevien palkkakustannuksiin riittävän palvelutason turvaamiseksi käyttöönoton aikana. Apotin käyttöönottamiseksi henkilökunnasta nimetään Apotti-tukihenkilöitä, joiden tehtävänä on toimia yksikkönsä ensisijaisena tukena Apottiasioissa ja huolehtia oman yksikön viestinnästä, opastuksesta, yksikkökohtaisten ohjeiden laadinnasta, Apottiin liittyvien toiminnan muutosten eteenpäin viemisestä ja uusien henkilöiden koulutukseen ohjaamisesta. Tukihenkilöiden tarpeeksi on arvioitu 14-20 % henkilökunnasta. Apotti-hanke on arvioinut, että tukihenkilöiden työpanosta tarvitaan 20-100 % työajasta seitsemän viikkoa ennen ja viisi viikkoa jälkeen käyttöönoton.

Liite 1: Sosiaali- ja terveystoimen talousarvioesitys

Liite 2: Talousarvioesitys 2020 henkilöstösuunnitelma

Liite 3: Talousarvioesitys 2020 strategialuonnos

Oheismateriaali: Talousarvioesitys 2020 tulosalueittain

Sosiaali- ja terveystoimen johtaja:

Valiokunta merkitsee tiedoksi vuoden 2020 talousarviovalmistelun tilanteen.

Päätös:

Valiokunta hyväksyi päätösehdotuksen.